

B24k 5/02

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 40543

Kl. 38 h, 5/02

Spółdzielnia Pracy Chemiczno-Drogistowska z o. u. *)

Poznań, Polska

Sposób wytwarzania bejcy orzechowej z torfu

Patent trwa od dnia 6 sierpnia 1956 r.

Przedmiotem wynalazku jest sposób wytwarzania z torfu bejcy orzechowej o intensywnej barwie czerwono-wiśniowej, zwłaszcza o odcieniu mahoniowym trwałej na światło, zachowującej pełną i jaskrawą barwę pod politurą.

Dotychczas wytwarzane bejce orzechowe z torfu nie posiadały charakterystycznego trwałego czerwono-wiśniowego zabarwienia, przy czym pod politurą posiadały one nieprzyjemny dla oka martwy odcień, dla usunięcia którego stosowano dodatek barwników anilinowych.

Tak otrzymywane bejce były jednak nietrwałe na świetle.

Stwierdzono, że można uzyskać doskonałą bejcę o intensywnym jaskrawym zabarwieniu, zachowującą taki odcień pod politurą i trwałą na świetle, gdy do ekstrahowanych z torfu za

pomocą ługu potasowcowego barwników dodaje się barwników ekstrahowanych z kory szalkaku (*Cortex frangulae*) i gdy mieszaninę tych barwników utrwala się, a odcień ich pogłębia dodatkiem dowolnego trójhydroksybenzenu, zwłaszcza pirogalolu. Proces ekstrakcji można oczywiście przeprowadzić łącznie dla obu tych składników, przy czym uzyskany ekstrakt poddaje się zagęszczeniu i ustala wartość jego pH na około 7,5. Uzyskuje się w tym przypadku bejce orzechową o odcieniu czerwono-wiśniowym usuwającym martwość koloru orzechowego, nadzwyczaj trwałą na świetle, o jaskrawym odcieniu pod politurą. Stosując odpowiednie stosunki ekstraktu kory szalkaku w stosunku do ekstraktu barwników z torfu, uzyskuje się rozmaite odcienie barw.

Sposób otrzymywania bejcy według wynalazku objaśnia niżej przytoczony przykład.

Przykład. 100 części wagowych mielonego torfu miesza się z 15 częściami wagowymi mielonej kory szalkaku (*Cortex frangulae*), po

*) Właściciel patentu oświadczył, że twórcą wynalazku jest Stefan Karpiński.

czym rozdrobnioną mieszaninę zalewa się wodą i dodaje 35 części wagowych ługu potasowego 17%-owego. Następnie całość miesza się i ogrzewa aż do wrzenia w celu możliwie całkowitego wyekstrahowania substancji huminowych i barwników. Po osadzeniu się osadu, część cieczy dekantuje się a resztę odsącza. Otrzymane ciecze zlewa się razem i zagęszcza, ogrzewając parą wodną, przy czym pod koniec procesu zagęszczania dodaje się 0,1 części wagowej pirogalolu w postaci lekko zasadowego roztworu. pH koncentratu winno wynosić około 7,5. Gotową bejcę otrzymuje się w postaci gęstej mazistej masy, którą można bezpośrednio stosować do bejcowania np. mebli.

Zamiast ługu potasowego można oczywiście stosować ług sodowy, jednakże ług potasowy jest o tyle wskazany, iż zapobiega występowaniu białego nalotu tak, że nie zachodzi obawa, by bejca po nałożeniu politory zmieniała kolor, lub posiadała niepożądane naloty.

Zastrzeżenie patentowe

1. Sposób wytwarzania bejcy orzechowej z torfu, zwłaszcza o jaskrawym i pełnym odcieniu czerwono-wiśniowym, znamienny tym, że do rozdrobnionego torfu dodaje się rozdrobnionej kory szakłaku i mieszaninę ekstrahuje się najkorzystniej za pomocą ługu potasowcowego, po czym otrzymany ekstrakt zagęszcza się i dodaje do niego trójhydroksybenzenu np. pirogalolu, w celu utrwalenia i zintensyfikowania barw bejcy, przy czym pH produktu końcowego ustala się na około 7,5.
2. Sposób według zastrz. 1, znamienny tym, że jako ług potasowcowy stosuje się się ług potasowy.

Spółdzielnia Pracy
Chemiczno - Drogistowska z o. u.

Zastępca: Kolegium Rzeczników Patentowych